

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 24 Μαΐου 2024 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος, και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος - Εισηγήτρια.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 16/4/2024 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 545/18-4-2024 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία ... και τον διακριτικό τίτλο ... που εδρεύει στον ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Του ... που εδρεύει στη ..., και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία ... και διακριτικό τίτλο ... που εδρεύει στο ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί η Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής με αριθμό 6/2024 (αριθμός πρωτ. 6251/22-3-2024).

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 1.295,00 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς δικαίωμα προαίρεσης και ΦΠΑ (κωδικός πληρωμής ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).

2. Με Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής με αριθμό 6/2024 (αριθμός πρωτ. 6251/22-3-2024) προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης παροχής υπηρεσιών αποκομιδής, μεταφοράς και διάθεσης νοσοκομειακών αποβλήτων για ένα (1) έτος με δικαίωμα προαίρεσης και δώδεκα (12) επιπλέον μήνες. Η συνολική εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται σε 518.000,00 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ. Προκήρυξη της

Αριθμός απόφασης: 829/2024

σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 13/3/2024. Η προσβαλλόμενη Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις 22/3/2024 (ΑΔΑΜ: ...), καθώς επίσης και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με α/α .... Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε αυτό της πλέον συμφέρουσας οικονομικής προσφοράς με βάση την τιμή. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε από τη Διακήρυξη η 22η/4/2024 και, κατόπιν παράτασης, η 28η/6/2024.

3. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (παροχή υπηρεσιών), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής, για την άσκηση της οποίας έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις παραδεκτού, μεταξύ των οποίων και το εμπρόθεσμο. Οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας ότι η προδικαστική προσφυγή είναι απαράδεκτη λόγω μη έγκυρης ηλεκτρονικής υπογραφής, είναι απορριπτέοι, διότι κατά το άνοιγμα του ηλεκτρονικού αρχείου της προσφυγής, όπως αυτό αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ από την προσφεύγουσα, εμφανίζεται ηλεκτρονική υπογραφή, καθώς επίσης και μήνυμα εγκυρότητάς της («signed and all signatures are valid»).

4. Η αναθέτουσα αρχή ανάρτησε την προδικαστική προσφυγή στα συνημμένα του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 16/4/2024 και υπέβαλε απόψεις επ' αυτής στις 30/4/2024, νόμιμα και εμπρόθεσμα. Κατόπιν αυτού, η προσφεύγουσα υπέβαλε νόμιμα και εμπρόθεσμα συμπληρωματικό υπόμνημα στις 2/5/2024.

5. Η προσφεύγουσα ασκεί την προδικαστική προσφυγή κατ' αρχήν με έννομο συμφέρον, καθόσον επικαλείται ότι, παρά το γεγονός ότι η ίδια δραστηριοποιείται επαγγελματικά στην αγορά που αφορά ο προκείμενος διαγωνισμός και ενδιαφέρεται να συμμετάσχει σε αυτόν, η συμμετοχή της εμποδίζεται εξαιτίας των πληττόμενων όρων.

6. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε την παρέμβασή της στις 26/4/2024, νόμιμα και εμπρόθεσμα, καθώς επίσης και με έννομο συμφέρον με αίτημα τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης Διακήρυξης.

Αριθμός απόφασης: 829/2024

7. Όπως έχει κριθεί (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 106/2021, 189/2015, 124/2015, 354/2014 κ.ά.), η αναθέτουσα αρχή είναι κατ' αρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της Διακήρυξης για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας καθορίζοντας, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια επιλογής, τις τεχνικές προδιαγραφές και τις ανάγκες της από ποσοτική και ποιοτική άποψη. Η δε θέσπιση με τη Διακήρυξη κριτηρίων επιλογής και προδιαγραφών που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού για μόνο τον λόγο ότι επιτρέπει τη συμμετοχή ορισμένων ενδιαφερομένων και συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στο διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή σε αυτόν άλλων οικονομικών φορέων, των οποίων οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις προδιαγραφές αυτές. Και τούτο, διότι από τη φύση τους τα κριτήρια επιλογής και οι προδιαγραφές προσδιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό προσώπων, η δε σκοπιμότητα της θέσπισής τους αμφισβητείται απαράδεκτα από τυχόν προτιθέμενους να μετάσχουν στον διαγωνισμό. Ελέγχονται, όμως, και στην περίπτωση αυτή, τα κριτήρια επιλογής και οι τεχνικές προδιαγραφές από την άποψη της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς επίσης και της αρχής της αναλογικότητας (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 124/2015, 9/2015, 354/2014 κ.ά.). Έτσι, οι ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται με τα έγγραφα της σύμβασης πρέπει να σχετίζονται με το αντικείμενό της, ήτοι να τελούν σε σχέση αναλογίας και να είναι προσαρμοσμένα προς αυτό, χωρίς όμως, να βαίνουν πέραν του αναγκαίου μέτρου για την εξυπηρέτηση του κατά περίπτωση επιδιωκόμενου σκοπού (βλ. αντί άλλων ΕΑ ΣτΕ 170/2021).

8. Ειδικότερα, σύμφωνα με την κατ' άρθρο 18 ν. 4412/2016 εφαρμοστέα στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων αρχή της αναλογικότητας, οι οριζόμενες από τη Διακήρυξη ελάχιστες απαιτήσεις πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίες και πρόσφορες για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (πρβλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 22.10.2015, Υπόθεση C-425/14, ..., σκέψη 29, ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, ..., σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-376/08, ..., σκέψη 33, ΔΕΕ, Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07, ..., σκέψεις 21 και 23, ΔΕΕ, Απόφαση της 14.12.2004, Υπόθεση C-210/03, ..., σκέψη 47, ΔΕΕ Απόφαση της 11.07.2002, Υπόθεση C-210/00, ..., σκέψη 59 κλπ).

Αριθμός απόφασης: 829/2024

9. Και ναι μεν, όπως έχει κριθεί, η Διακήρυξη, ως κανονιστική πράξη, δεν απαιτείται να φέρει αιτιολογία (ΣτΕ 434/2021, 1463/2015), αλλά η επιλογή κατ'ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής των όρων υποβολής προσφορών, είναι αιτιολογητέα, προκειμένου να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νόμιμης άσκησης της διακριτικής ευχέρειας και της τήρησης των άκρων ορίων αυτής (πρβλ ΟΛΣΤΕ 721/1969). Στην περίπτωση δε αμφισβήτησης των κανονιστικών όρων Διακήρυξης ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, ενόψει του ότι η κανονιστικού χαρακτήρα Διακήρυξη δεν φέρει υποχρεωτικά αιτιολογία, η επιλογή των πληττόμενων απαιτήσεων, μπορεί να παρατίθεται με τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής (πρβλ. ΔΕφΠειρ 44/2018) ή/και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου.

10. Περαιτέρω, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 360 ν. 4412/2016, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ο προσφεύγων βάλλει κατά όρου της Διακήρυξης με έννομο συμφέρον, αυτός θα πρέπει να επικαλεστεί άμεση βλάβη προκαλούμενη από τον πληττόμενο όρο, ο οποίος παραβιάζει τους κανόνες που αφορούν στις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την (λυσίτελή) συμμετοχή του στον διαγωνισμό (βλ. ΕΑ ΣτΕ 352/2018, 86/2018 κ.ά.).

11. Συνεπώς, ως επίκληση βλάβης, υπό την έννοια αυτή, νοείται όχι η απλή επίκληση παρανομίας ή η κατά γενικό τρόπο προβολή παράβασης διαφόρων διατάξεων οποιουδήποτε επιπέδου, αλλά η επίκληση και ανάδειξη των συγκεκριμένων και επαρκώς εξειδικευμένων στοιχείων, τα οποία αφορούν στην νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου συμμετέχοντος και εξαιτίας των οποίων, αποκλείεται ή καθίσταται υπερβολικά δυσχερής η συμμετοχή του στον διαγωνισμό ή προδιαγράφεται (άμεσα ή έμμεσα) σε βάρος του το αποτέλεσμα του λόγω αδυναμίας του να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 146-148/2016 Ολ., 1140, 1137, 977/2010, 1149, 1102-3, 1046-7/2009, 14/2006 κ.α.). Η κατά τα ανωτέρω επίκληση βλάβης προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά Διακήρυξης απαιτείται τόσο κατά την προβολή λόγων που πλήττουν την εν γένει νομιμότητά της όσο και κατά την προβολή λόγων που στρέφονται κατά συγκεκριμένων όρων αυτής (βλ. ΕΑ ΣτΕ 352/2018, 86/2018).

12. Με τον **πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη Διακήρυξη πρέπει να ακυρωθεί, διότι έχει συμπεριλάβει στο παράρτημα των τεχνικών προδιαγραφών κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, τα οποία δεν αναφέρονται στο οικείο άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι μη νόμιμα έχουν συμπεριληφθεί στις τεχνικές προδιαγραφές: **α)** η απαίτηση υποβολής «εγγράφων που να αποδεικνύουν την επιτυχή προϋπηρεσία του νόμιμου κατόχου της άδειας συλλογής – μεταφοράς των ΕΑΥΜ με την εκτέλεση τουλάχιστον δύο (2) συμβάσεων κατά τα τελευταία δύο (2) έτη με Υγειονομικές μονάδες. Να κατατεθεί κατάλογος συμβάσεων και οι αντίστοιχες σχετικές βεβαιώσεις ορθής εκτέλεσης των συμβάσεων αυτών», **β)** η απαίτηση «για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας του Νόμιμου κατόχου της άδειας επεξεργασίας ΕΑΑΜ σύμφωνα με το ΕΚΑΠΥ απαιτείται επιτυχή εκτέλεση του αναδόχου κατά τα τελευταία 3 έτη τουλάχιστον μιας (1) ολοκληρωμένης ετήσιας σύμβασης με αντικείμενο τη συλλογή-μεταφορά ΕΑΑΜ, με υγειονομική μονάδα του Δημοσίου ίδιας δυναμικότητας ως προς τις κλίνες με το νοσοκομείο μας. Απαραίτητα πρέπει να κατατεθούν βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης εργασίας» και **γ)** η απαίτηση υποβολής «θεωρημένου αντίγραφο της ετήσιας απολογιστικής έκθεσης των 2 προηγούμενων ετών. Λίστα των υγειονομικών μονάδων με τις οποίες έχει συνεργαστεί η μονάδα αποστείρωσης με στόχο να εξακριβωθεί η εμπειρία της στον χώρο». Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η εισαγωγή κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας μέσω των τεχνικών προδιαγραφών και όχι στις διατάξεις περί κριτηρίων επιλογής, δυσχεραίνει μη νόμιμα τη συμμετοχή όποιου οικονομικού φορέα προτίθεται να κάνει χρήση στήριξης στις ικανότητες τρίτων σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.8.1 της Διακήρυξης και 78 ν. 4412/2016 και, επιπρόσθετα, παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 54 ν. 4412/2016 σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές.

13. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της δεν αναφέρεται στον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, ούτε παραθέτει αιτιολογία σχετικά με την ένταξη των πληττόμενων όρων στις τεχνικές προδιαγραφές, και όχι στις διατάξεις της Διακήρυξης σχετικά με τα κριτήρια επιλογής.

14. Ενόψει όσων έγιναν δεκτά παραπάνω (σκέψεις 10-11), ο κρινόμενος λόγος είναι απορριπτέος, διότι προβάλλεται χωρίς έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας, η οποία ισχυρίζεται αόριστα ότι η ένταξη των πληττόμενων

Αριθμός απόφασης: 829/2024

κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας στις τεχνικές προδιαγραφές εμποδίζει τη συμμετοχή οικονομικών φορέων με στήριξη σε τρίτους για την πλήρωση των επίμαχων απαιτήσεων, αλλά δεν εξειδικεύει εάν και ποιες από τις απαιτήσεις αυτές δεν πληροί η ίδια αυτοτελώς και θα χρειαζόταν στήριξη σε τρίτο οικονομικό φορέα για την πλήρωσή τους. Και ναι μεν τα κριτήρια τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας ρυθμίζονται εξαντλητικά από τις διατάξεις του άρθρου 75 παρ. 4 ν. 4412/2016 και αποδεικνύονται με τα απαριθμούμενα επίσης εξαντλητικά στοιχεία του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' (βλ. ΔΕΕ απόφαση της 10/12/2021, C-368/2010, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκ. 105, ΔΕφΘεσ/νίκης 63/2018, σκ. 9, Κατευθυντήρια Οδηγία ΕΑΔΗΣΥ 13, σελ. 15- 17) και τα κριτήρια αυτά πρέπει να προσδιορίζονται ρητά και με σαφήνεια στις οικείες διατάξεις της Διακήρυξης για τα κριτήρια επιλογής, και όχι στις τεχνικές προδιαγραφές. Ωστόσο, η επίκληση από την προσφεύγουσα της παράβασης αυτής, όσο σοβαρή και εάν είναι, δεν είναι αρκετή, όπως προαναφέρθηκε (σκέψη 11), για την θεμελίωση του έννομου συμφέροντός της να προβάλει τον προκείμενο ισχυρισμό. Κατά συνέπεια, ο **πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

15. Με τον **δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της απαίτησης της Διακήρυξης (σελ. 64), σύμφωνα με την οποία «για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας του νόμιμου κατόχου της άδειας επεξεργασίας ΕΑΑΜ σύμφωνα με το ΕΚΑΠΥ απαιτείται επιτυχής εκτέλεση του αναδόχου κατά τα τελευταία 3 έτη τουλάχιστον μιας (1) ολοκληρωμένης ετήσιας σύμβασης με αντικείμενο τη συλλογή-μεταφορά ΕΑΑΜ, με υγειονομική μονάδα του Δημοσίου ίδιας δυναμικότητας ως προς τις κλίνες με το νοσοκομείο μας. Απαραίτητα πρέπει να κατατεθούν βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης εργασίας». Κατά τους ισχυρισμούς της, ο πληττόμενος όρος της προκαλεί ζημία, διότι, παρά το γεγονός ότι η ίδια παρέχει υπηρεσίες όπως οι ανατιθέμενες σε ιδιωτικές υγειονομικές μονάδες, εμποδίζεται να συμμετάσχει στον διαγωνισμό. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο παραπάνω όρος περιορίζει την απαιτούμενη εμπειρία αποκλειστικά σε συμβάσεις με υγειονομικές μονάδες του Δημοσίου αδικαιολόγητα και παράνομα. Συγκεκριμένα, κατά την προσφεύγουσα, ο πληττόμενος όρος παραβιάζει την οικεία διαταξη του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016, το οποίο ορίζει ότι οι επικαλούμενες συμβάσεις μπορούν να έχουν συναφθεί με «δημόσιο

Αριθμός απόφασης: 829/2024

ή ιδιωτικό παραλήπτη», καθώς επίσης και τα άρθρα 18 παρ. 1, 75 παρ. 1 και 54 παρ. 2 του ίδιου νόμου, ενώ αντίκειται και στις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αναλογικότητας και της διαφάνειας.

16. Η αναθέτουσα αρχή αντιτάσσει στα παραπάνω με τις απόψεις της τα εξής: «Ο όρος των τεχνικών προδιαγραφών που αφορά στον περιορισμό της εμπειρίας μόνο από δημόσια νοσοκομεία για την παροχή των υπηρεσιών του εν λόγω διαγωνισμού, διαμορφώθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή, και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διακήρυξης, δεδομένου ότι είναι ελεύθερη να διαμορφώνει τους όρους κατά την κρίση της, και ιδίως διότι το Ασκληπιείο Βούλας με πολύ σημαντική θέση στον χώρο της Υγείας, με υψηλή επισκεψιμότητα ασθενών και με αντίστοιχα σημαντικές παραγωγές αποβλήτων, δεν δύναται να αποταθεί σε εταιρίες μειωμένης εμπειρίας, από την αιτούμενη στην διακήρυξη».

17. Ενόψει όσων έγιναν δεκτά παραπάνω (σκέψεις 7-9), όπως βάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η θέσπιση της πληττόμενης απαίτησης, η οποία συνιστά κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, παραβιάζει τα άρθρα 18 παρ. 1 και 75 παρ. 1 ν. 4412/2016 και τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αναλογικότητας και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Και τούτο, πρωτίστως διότι εισάγει ανεπίτρεπτη διάκριση της αποκτηθείσας εμπειρίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, χωρίς να προβάλλεται από την αναθέτουσα αρχή ή να υφίσταται αποχρών λόγος δημοσίου συμφέροντος που να τη δικαιολογεί, απορριπτόμενων των αντίθετων ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας (πρβλ. ΕΛΣυν Τμ. VII 711/202, κ.α.).

18. Περαιτέρω, ο σκοπός για τον οποίο θεσπίστηκε ο όρος αυτός μπορεί να επιτευχθεί εξίσου αποτελεσματικά και με λιγότερο περιοριστικό για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού τρόπο. Ειδικότερα, η διασφάλιση της ικανότητας των υποψηφίων να παράσχουν τις ζητούμενες υπηρεσίες μπορεί να επιτευχθεί εξίσου αποτελεσματικά μέσω της απαίτησης οι υποψήφιοι να έχουν παράσχει ανάλογες (ενδεικτικά: ως προς το αντικείμενο, την αξία, τον όγκο των αποβλήτων, τις απαιτήσεις αδειοδότησης/πιστοποίησης των οικονομικών φορέων κ.λπ.) υπηρεσίες συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων σε ιδιωτικές υγειονομικές μονάδες, δεδομένου ότι οι συνθήκες παροχής των υπό ανάθεση υπηρεσιών δεν διαφέρουν, κατά την κοινή πείρα, μεταξύ αντίστοιχων υγειονομικών μονάδων του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα. Εξάλλου, ούτε με

Αριθμός απόφασης: 829/2024

τη Διακήρυξη, ούτε με τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής αιτιολογείται επαρκώς η αναγκαιότητα της επίμαχης απαίτησης με αναφορά, είτε σε διαφορετικό κανονιστικό πλαίσιο διέπον τη συλλογή και διαχείριση αποβλήτων από δημόσιες υγειονομικές μονάδες, είτε σε ιδιάζουσες συνθήκες που διαφοροποιούν την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών μεταξύ υγειονομικών μονάδων αντίστοιχου μεγέθους και δυναμικότητας του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, ώστε να επιβάλλεται η θέσπιση του συγκεκριμένου όρου ως μέσου επίτευξης του επιδιωκόμενου σκοπού. Τέλος, η προσήκουσα συλλογή και διαχείριση της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή «σημαντικής παραγωγής αποβλήτων» μπορεί να διασφαλιστεί και με την ύπαρξη λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών και τον αυστηρό έλεγχο της τήρησης αυτών, κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης (πρβλ. ΕλΣυν Τμ. VII 711/202, κ.α.).

19. Σε κάθε περίπτωση, η απαίτηση να διαθέτουν οι οικονομικοί φορείς εμπειρία μόνο από την εκτέλεση συμβάσεων με δημόσιες υγειονομικές μονάδες, χωρίς να αιτιολογείται ειδικά η θέσπισή της, είναι μη νόμιμη, διότι δεν βρίσκει έρεισμα στη διάταξη του Μέρους II του Παραρτήματος XII σχετικά με τα αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής του Προσαρτήματος Α' ν. 4412/2016 που ρυθμίζει τα σχετικά με την απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των προσφερόντων, προβλέποντας ως τρόπο απόδειξής της την υποβολή «καταλόγου των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημοσίου ή ιδιωτικού παραλήπτη» (πρβλ. ΣΤΕ 1135/2010). Κατά συνέπεια, **ο δεύτερος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.**

20. Με τον **τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Διακήρυξη εισάγει διάκριση ως προς την απαιτούμενη εμπειρία μεταξύ των εγκαταστάσεων αποστείρωσης αφενός και αποτέφρωσης αφετέρου. Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της, για τις μονάδες αποστείρωσης, όπως αυτή που διαθέτει η ίδια, η Διακήρυξη θέτει κριτήριο εμπειρίας από την «*επιτυχή εκτέλεση του αναδόχου κατά τα τελευταία 3 έτη τουλάχιστον μιας (1) ολοκληρωμένης ετήσιας σύμβασης με αντικείμενο τη συλλογή-μεταφορά ΕΑΑΜ, με υγειονομική μονάδα του Δημοσίου ίδιας δυναμικότητας ως προς τις κλίνες με το νοσοκομείο*». Αντίθετα, για τις μονάδες αποτέφρωσης δεν υφίσταται καμία

Αριθμός απόφασης: 829/2024

απολύτως απαίτηση περί πρότερης εμπειρίας/προϋπηρεσίας. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, η αναθέτουσα αρχή δυσχεραίνει τη συμμετοχή στον διαγωνισμό επιχειρήσεων με μονάδες αποστείρωσης έναντι των μονάδων αποτέφρωσης. Ενόψει όσων έγιναν δεκτά παραπάνω (σκέψη 11), ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας, η οποία δεν ισχυρίζεται ότι η εισαγωγή του πληττόμενου κριτηρίου εμπειρίας μη νόμιμα και αδικαιολόγητα εμποδίζει ή δυσχεραίνει ουσιωδώς τη δική της συμμετοχή στον διαγωνισμό, επικαλούμενη ότι η ίδια δεν διαθέτει την απαιτούμενη εμπειρία, αλλά βάλλει κατά της επιλογής της αναθέτουσας αρχής να μη θέσει αντίστοιχο κριτήριο για άλλες επιχειρήσεις που ακολουθούν διαφορετική μέθοδο διαχείρισης, ήτοι τις μονάδες αποτέφρωσης αποβλήτων. Ο ισχυρισμός, όμως, αυτός δεν αρκεί για τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός της και κατά συνέπεια, ο **τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

21. Με τον **τέταρτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της Διακήρυξης για τον λόγο ότι δεν έχει αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ ούτε έχει προσαρτηθεί σε αυτήν ο Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης Αποβλήτων της ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος – Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αριθμό 146163/2012 (ΦΕΚ Β' 1537), στον οποίο πρέπει να αποτυπώνεται αναλυτικά η διαδικασία διαχωρισμού, συλλογής, προσωρινής αποθήκευσης, μεταφοράς, επεξεργασίας και τελικής διάθεσης των Επικίνδυνων Αποβλήτων, που εφαρμόζεται στην συγκεκριμένη Υγειονομική Μονάδα, με όλα τα προβλεπόμενα μέτρα σε κάθε στάδιο διαχείρισης, καθώς και των διαδικασιών που απαιτούνται για την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η παράλειψη αυτή ευνοεί τον υφιστάμενο ανάδοχο των υπηρεσιών συλλογής και διαχείρισης αποβλήτων του Νοσοκομείου, ο οποίος έχει ήδη γνώση του εσωτερικού κανονισμού.

22. Ο κρινόμενος όρος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας, η οποία δεν υφίσταται βλάβη από μόνη την επικαλούμενη παράλειψη της αναθέτουσας αρχής να χορηγήσει στοιχεία για τον επίμαχο Κανονισμό. Ειδικότερα, ενόψει της μετάθεσης της καταληκτικής προθεσμίας υποβολής προσφορών για τις

Αριθμός απόφασης: 829/2024

28/6/2024 και της ευχέρειας που παρέχει το άρθρο 2.1.3. της Διακήρυξης στους διαγωνιζομένους να ζητούν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τους όρους της παροχής των υπό ανάθεση υπηρεσιών, η προσφεύγουσα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη του παραπάνω κανονισμού ή/και τη χορήγησή του, εφόσον υφίσταται τέτοιος. Επομένως, δεν αρκεί η επίκληση από την προσφεύγουσα της παραπάνω παράλειψης για την ακύρωση της Διακήρυξης (πρβλ. ΣτΕ 1259/2019). Κατά συνέπεια, ο **τέταρτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

23. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή και να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει τη Διακήρυξη ως προς τα κριτήρια εμπειρίας από την παροχή υπηρεσιών αποκλειστικά σε υγειονομικές μονάδες του Δημοσίου, σύμφωνα με το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 24 Μαΐου 2024 και εκδόθηκε στις 3 Ιουνίου 2024, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ

Α/Α ΚΥΡΙΑΚΗ ΧΑΡΙΤΟΥ